

Epidemiologische surveillance van *Campylobacter*, 2017-2018

Auteurs: D. Van Cauteren, D. Martiny

Hoofdpunten

- De aantal gerapporteerde gevallen/100.000 inwoners daalde in 2017 en 2018 (2,6 gevallen/100 000 inwoners in 2017 en 3,1 gevallen/100 000 inwoners in 2018).
- De hoogste aantal geregistreerde gevallen/100.000 inwoners wordt gerapporteerd bij kinderen < 10 jaar.
- Er is een toename van het aantal gerapporteerde gevallen tijdens de zomer.

Surveillancebronnen

De surveillance van *Campylobacter* in België berust op de gegevens afkomstig van twee verschillende bronnen:

- Het [netwerk van peillaboratoria](#), gecoördineerd door de dienst epidemiologie van infectieziekten van Sciensano, rapporteert op wekelijkse basis het aantal gevallen van *Campylobacter*. Dit netwerk maakt het mogelijk om de epidemiologische trends te volgen en wijzigingen te detecteren, maar is beperkt in microbiologische informatie.
- Het [Nationale Referentie Centrum voor *Campylobacter* \(NRC\)](#) voert bijkomende analyses uit indien nodig (bv. subtypering, antibioticagevoeligheid). Het NRC ontvangt voornamelijk resistente of invasieve stammen, waardoor het niet mogelijk is om de trends van deze ziekte in de algemene bevolking te volgen.

Gevalsdefinitie

Humane gevallen van *Campylobacter* die gerapporteerd worden via het netwerk van peillaboratoria.

Een geval moet ten minste voldoen aan één van de volgende:

- Isolatie van *Campylobacter* spp. uit stoelgang of bloed.
- Detectie van *Campylobacter* spp. nucleïnezuur in stoelgang of bloed
- Detectie van *Campylobacter* spp. antigeen in stoelgang of bloed.

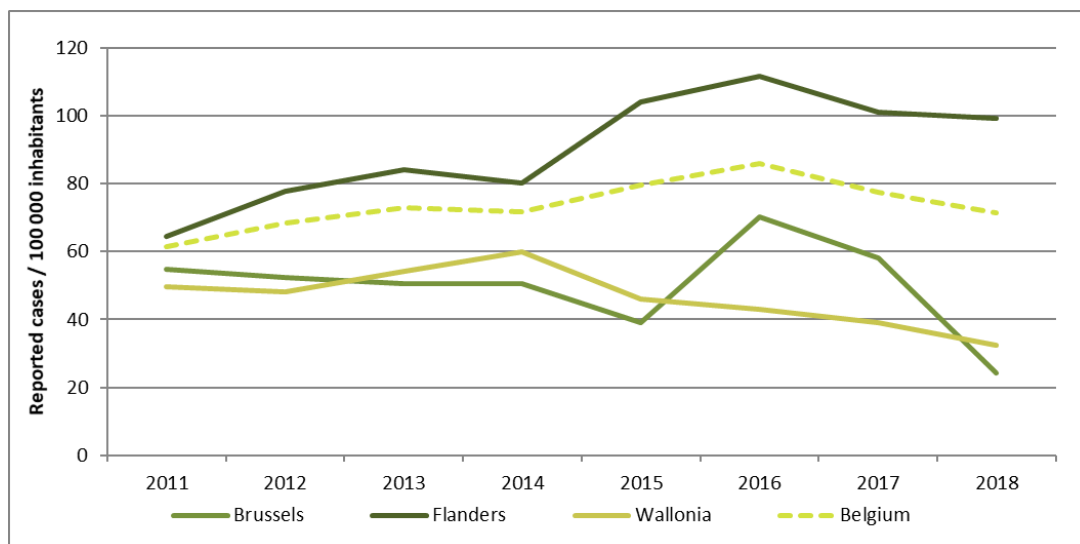
Differentiatie van *Campylobacter* spp. worden uitgevoerd indien mogelijk.

Resultaten van de surveillance 2017-2018

- Aantal gevallen: In 2017 werden 8754 *Campylobacter* gevallen gerapporteerd door het netwerk van peillaboratoria (77 geregistreerde gevallen/100.000 inwoners). In 2018 waren dit 8112 gevallen (71 geregistreerde gevallen/100.000 inwoners) (Figuur 1).
- Geografische spreiding: In Vlaanderen wordt een hoger aantal *Campylobacter* gevallen per 100.000 inwoners geregistreerd dan in beide andere regio's: 101 (2017) en 99 (2018). In Brussel was het aantal registraties 58 (2017) en 24 (2018) en in Wallonië 39 (2017) en 32 (2018) (Figuur 1).
- Leeftijd: Het hoogste aantal geregistreerde gevallen per 100.000 inwoners vond met terug bij kinderen jonger dan vijf jaar en jonge volwassenen tussen 15 en 29 jaar.
- Geslacht: Er zijn geen belangrijke verschillen tussen de mannelijke en vrouwelijke bevolking: de genderratio (M/V) was 1,1 in 2017 en in 2018.
- Seizoen: Er is een toename van het aantal gerapporteerde gevallen tijdens de zomer (Figure 3).

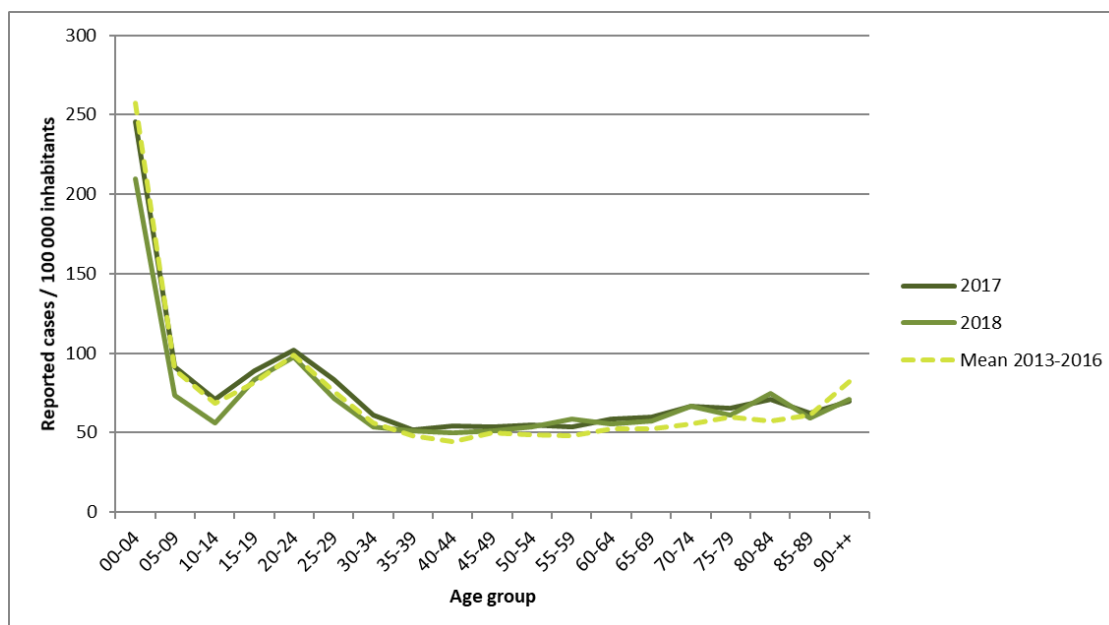
Figuur 1: Aantal gerapporteerde *Campylobacter* gevallen per 100.000 inwoners per jaar en per regio, België, 2011-2018.

(Bron: netwerk van peillaboratoria)

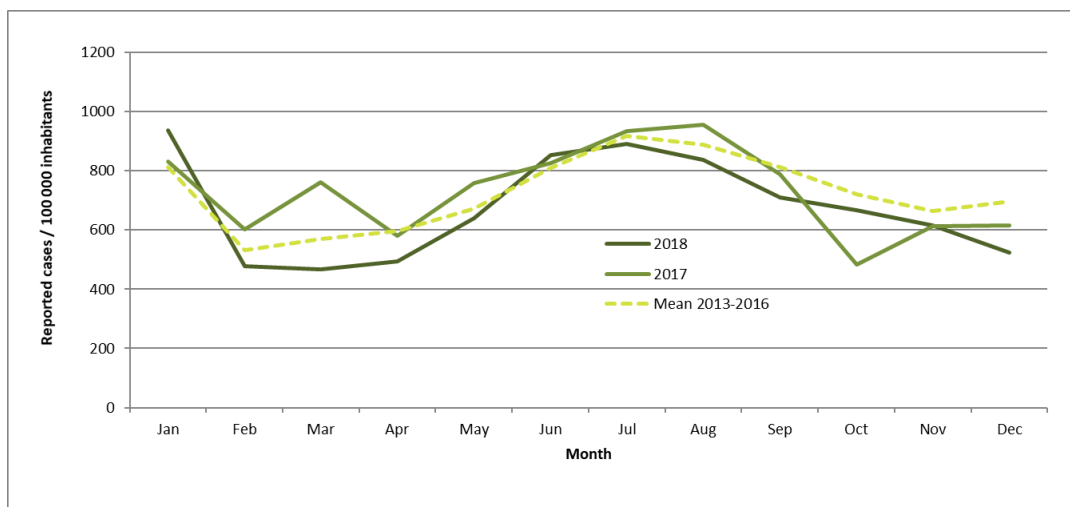

Figuur 2: Aantal gerapporteerde *Campylobacter* gevallen per 100 000 inwoners per leeftijdsgroep, België, 2013-2018.

(Bron: netwerk van peillaboratoria)

Figuur 3: Aantal gerapporteerde *Campylobacter* gevallen per maand, België, 2013-2018.
(Bron: netwerk van peillaboratoria)

Belang voor volksgezondheid

Campylobacter spp. is de meest voorkomende oorzaak van een bacteriële gastro-enteritis in Europa. De frequentst aangetroffen soorten bij de mens zijn *C. jejuni* en *C. coli*. Een infectie leidt vaak tot gastroenteritis (diarree, braken, koorts en buikpijn) en kan bij kwetsbare groepen (jonge kinderen, ouderen, immuungecompromiteerden) leiden tot uitdrogingsverschijnselen en ziekenhuisopname. In een klein aantal gevallen treden er postinfectieuze complicaties op. De bekendste zijn reactieve artritis (syndroom van Reiter) en het syndroom van Guillain-Barré (1 op 100.000 infecties met *C. Jejuni*).

Besmetting kan plaatsvinden door de consumptie van besmet water of voedsel (onvoldoende gegaard vlees, rauwe melk enz.) of door direct contact met besmette dieren of mensen (fecaal-orale). De infectieuze dosis ligt redelijk laag: een hoeveelheid van 500 micro-organismen kan al een infectie veroorzaken. In Europa is pluimvee de eerste oorzaak van campylobacteriose.

Meer informatie

Algemene informatie over *Campylobacter*:

- [Informatie *Campylobacter* Agentschap Zorg en Gezondheid](#)
- [Folder voedselinfecties voorkomen Agentschap Zorg en Gezondheid](#)
- [Informatie European Centre of Disease Prevention and Control \(ECDC\)](#)

Gegevens:

- België: [Epistat](#)
- Europea: [Surveillance atlas for infectious diseases - ECDC](#)

Diagnose: [Informatie Nationaal Referentie Centrum voor *Campylobacter*](#)